rigting van fabrieken als de hier bedoelde verlangt; en dat men werkelijk vertrouwen heeft op de door nieuwe pogingen te verkrijgen resultaten.

„Wij hebben gemeend, zegt voorts het *W. v. Haarl.*, op dit plan eenigzins uitvoerig de aandacht te moeten vestigen, wijl het naar ons oordeel een zaak is, die in hooge mate de belangstelling verdient, en die in zijne gevolgen ook voor Haarlemmermeer en andere vlasbouwende streken van groot gewigt worden kan.

Het geldt hier eene nieuwe, door verkregen ervaring, gesteunde poging om de kunstmatige vlasbereiding tot stand te brengen. Moge deze fabriek gunstig werken, zoo zal het navolgen van andere streken gemakkelijk worden. Alle vlasbouwers en grondeigenaars van de streken waar dit product wordt geteeld, hebben dus belang bij de zaak.

Kritisch onderzoek naar de waarheid en het proefhoudende van al het vermelde, mag zeker niet ontbreken en is in het belang der ondernemers zelve wenschelijk, doch blijkt daaruit de levensvatbaarheid dezer onderneming, dan is het zeer gewenscht dat de zaak krachtig gesteund en spoedig tot stand gebracht worde, wijl het hier de bevordering van een gewigtig landbouwbelang geldt.”

—Ook in de gemeente Serooskerke in Walcheren is eene naamlooze vennootschap tot stand gekomen tot het aankweeken en bereiden van vlas. Het kapitaal daarvan f 6000 is in aandeelen van f 100 verdeeld en meest door landbouwers, in korten tijd, bijeengebracht. Het feit verdient vermelding, omdat het de eerste maal is dat op Walcheren eene dergelijke vennootschap tot stand komt, en omdat het bewijst, dat de impulsie door de maatschappij van nijverheid, afdeeling Middelburg, gegeven, goede vruchten draagt, vruchten, die ook elders de vraag mogen doen rijzen, of men niet in eigen kring de voordeelen zou kunnen genieten, die thans door anderen buiten de provincie worden ingezameld. (*Goessche Ct.*)

Gemeente-accijnsen. Door de kamer van koophandel en fabrieken te Leiden is een adres bij de tweede kamer der staten-generaal ingediend, tot ondersteuning van het voorstel der regering tot afschaffing der gemeente-accijnsen, waarmede zal gepaard gaan het sluiten van een handelsverdrag met Frankrijk. De kamer verklaart, geheel doordrongen te zijn van de overtuiging, dat afschaffing der gemeente-accijnsen eene nationale behoefte is. „Wij gelooven, zegt zij, dat het overbodig is de grieven die tegen het gemeentelijk accijnsstelsel bestaan in het breede te ontvouwen. Die bezwaren zijn zoo algemeen bekend en zoo dikwerf toegelicht, dat zij slechts met een enkel woord behoeven herinnerd te worden. De belasting op het verbruik heeft noodzakelijk ten gevolge, dat in de accijns heffende gemeenten de prijs der waren, op welke de belasting drukt, hooger wordt dan de prijs dierzelfde waren in de niet-accijnsheffende gemeenten is. Van daar sluikerij

en een kostbaar toezigt met vexatoire bepalingen om het sluiken te beletten. De hindernis welke het accijnsstelsel door zijne formaliteiten aan het vrij verkeer in den weg legt, en niet anders dan in den weg leggen kan, heeft daarenboven het nadeelig gevolg, dat zij het zich vormen eener vrije en goed voorziene markt der accijnspligtige waren belet. Men schuwt de markt, waar zoowel de aanvoer als de wederuitvoer aan onvermijdelijke formaliteiten gebonden is. Het doeltreffende middel om de prijzen op een gelijk laag peil te houden — vrije mededinging — wordt daardoor verlamd, en dit bezwaar weegt des te meer, daar de voorwerpen, waarop de gemeente-accijns drukt, veelal behooren tot de eerste levensbehoeften. De ondervinding ook der laatste jaren heeft telkens bewezen, dat het heffen van accijns verhooging van den prijs der waren ten gevolge heeft, en dat afschaffing van eenen accijns zeer spoedig door ruimeren aanvoer gevolgd wordt.

„Wij zouden in de lijst der grieven tegen het gemeentelijk accijnsstelsel nog over een paar groote grieven kunnen uitweiden. Wij zouden kunnen aantoonen, dat deze eigenschap, welke zoo dikwerf als een der voordeelen van het accijnsstelsel wordt aangevoerd, namelijk dat de belasting ongemerkt betaald wordt, omdat haar druk zich in den prijs van het voorwerp verbergt, inderdaad een zijner grootste nadeelen is. Want die druk verbergt zich niet enkel voor hem die betaalt, maar ook voor hem die de belasting legt. Het gemak om eenen bestaanden accijns met eene kleinigheid te verhoogen is voor den plaatselijken wetgever des te verleidelijker, omdat hij niet ziet en niet weet *waar* de druk te zwaar wordt en *hoe* gedrukt wordt. Is, aan den anderen kant, voor den belastingschuldige de druk minder bestaande, minder wezenlijk, minder schadelijk in de gevolgen, omdat hij kunstig in den prijs der levensbehoeften verborgen wordt? Eindelijk, omdat de accijns vooral eerste levensbehoeften treft, omdat in eerste levensbehoeften de vermogende met den onvermogende gelijk staat en dus bij twee gezinnen met hetzelfde aantal leden, het onvermogen gezin ten minste eene even groote hoeveelheid noodig heeft als het vermogend gezin, ontstaat *onevenredigheid* van druk, dus juist dit, wat de wetgever, in zake van belasting, het eerst moet trachten te voorkomen.”

Wat het te sluiten handelstraktaat met Frankrijk betreft, zegt de Leidse kamer, dat men slechts een oog in het Fransche tarief behoeft geslagen en zijne tarifieringen vergeleken te hebben met de aanmerkelijke verlagingen door Engeland, België en Italië bedongen, ten einde het groot belang voor Nederland in te zien, om gelijkheid van regten met de meest begunstigde natien te verkrijgen.

Brieven-vervoer. De navolgende STAAT wijst het getal portbetalende brieven aan, welke gedurende de jaren 1848 tot en met 1864 met de post zijn verzonden. (*in duizendtallen.*)